

MARJA-LIISA HEINO



ÄLÄ
TÄHTI
PUTOA

WSOY

MARJA-LIISA HEINO



WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

TEKIJÄ KIITTÄÄ WSOY:N KIRJALLISUUSSÄÄTIÖTÄ
SAAMASTAAN TUESTA.

© MARJA-LIISA HEINO JA WSOY 2015
ISBN 978-951-0-40988-6
PAINETTU EU:SSA

HEINÄKUU – ELOKUU 2008

VAHVISTETTU ÄÄNI kajahteli talojen seinistä. Sama äänenvoimakkuus naapurikaupungin keskustassa synnyttäisi monta päivää kestäväää yleisönosastokirjoittelua. Karli Eerola pujotteli ihmismassan seassa. Hän kiersi torin ja laskeutui apteekin edessä olevia portaita kadulle, katsoi molempiin suuntiin ja lähti sitten kohti teräsaidoilla rajattua aluetta, sillä hän oli nähnyt sen mitä tuli etsimään.

Eerola kumartui aidan yli, puhui keltaiseen heijastinliiviin pukeutuneelle naiselle. Nainen irrotti köyden ja päästi Eerolan aitaukseen. Mies kulki nyt päättäväisesti eteenpäin, myötäsi itseään vasten törmääviä vartaloita.

»Hei», Eerola sanoi, mutta tyttö ei kuullut, hän oli keskittynyt lavalla seisovaan laulajaan. Laulaja oli yli kolme kertaa tytön ikäinen, mutta tyttö kuunteli häntä kasvoiltaan vakava ilme, vartalo huojui musiikin tahdissa, tyttö oli niin nuori ja raikas ja vahva, ja samalla haavoittuva, että Eerolan sydän alkoi lyödä nopeammin. Hän näytti kuin huokaisevan ja kosketti sitten tytön käsivartta.

Tyttö pudisti päätään ärtyneenä. Hän ei halunnut seuraa, ele tuntui sanovan, ihme kun missään ei saa olla rauhassa, mene jo siitä. Miehen huulet liikkuiivat, ja tyttö kohotti käden korvansa taakse. En kuule.

Eerolan ja tytön ympärille oli lyhyen keskustelun aikana syntynyt tyhjää tilaa. Oli parempi antaa olla, olla puuttu-

matta, vaikka silmäkulmasta näkyi kuinka mies tarttui tytön käsivarteen ja alkoi vetää tätä perässään, katseet kiersivät miehen kansanpuvulla, eivät uskaltaneet nousta silmiin asti, odottivat miehen katsovan vihaisesti takaisin *hai sie valkolaine mitä sie siin kyyläät*. Tyttö pyristeli hie- man, mutta seurasi sitten vapaaehtoisesti, luojan kiitos, näytelmää vilkuilleet ajattelivat, miksi pilata mukava il- tansa, ja olihan lippusiiman vierellä järjestysmiehiä. Sit- ten Eerola ja tyttö olivat jälleen porttien ulkopuolella, mu- siikki vaimeni vähitellen kun he kulkivat katua eteenpäin, rytmi kiemurteli heidän korvissaan kunnes valahti kehoa pitkin alas, tallaantui askelien alle.

Parkkipaikkoja oli nyt vaikea löytää keskustasta, joten Eerola oli jättänyt autonsa seurakuntatalon pihaan.

»Istu vain», hän sanoi, kun tyttö epäröi. Eerola noudatti tapoja, mutta ei kaikkia tapoja, niin kuin ei tyttökään.

»Ei ole sopivaa», tyttö yritti.

»Älä», hän sanoi varoittavasti ja avasi kuljettajan puo- leisen oven, istui penkille. He olivat käyneet yhdessä elo- kuvissa ja jalkapallo-otteluissa. Mutta siitä pikkutyöstä oli tullut nyt nuori nainen, säännöt muuttuivat.

Epämääräistä kiusaantumista, menetyksen tunne. Tyttö suoristi hamettaan ja istui miehen viereen.

»Puhelimesi ei ole päällä.»

»Marisa soittaa jatkuvasti», tyttö mutisi. Marisa oli ty- tön äiti, Eerolan serkku. Tytön isän nimi oli Rainar. »Pi- täisi mennä huomenna kauppaan. Järjestämään varastoa.»

»Eikö huvita?»

Tyttö kohautti olkapäitään. Siitä sai taskurahaa. Mutta olisi mukava myös nukkua joskus pidempään.

Mies vilkaisi kojelaudassa olevaa kelloa. Se oli kymmenen yli kaksitoista. »Entä jos menisit vähän aikaisemmin vuoteeseen?»

Tyttö hymähti. Lippu esiintymisalueelle oli maksanut seitsemän euroa. Ja hän oli luvannut tuoda Rainarille Dannyn nimmarin. *Autojen pakokaasu huumaa kadulla on kuumaa kadulla on kuumaa.*

»Tuolla S-marketin parkkikatoksessa», Eerola sanoi, osoitti suuntaan josta he olivat tulleet. »Partio nappasi sieltä viime viikonloppuna grammamiehen.»

Tyttö piti siitä kun mies puhui hänen kanssaan sillä tavalla. Se sai hänet tuntemaan niin kuin heillä olisi salainen kieli, jota Marisa ja Rainar eivät ymmärtäneet.

»Mikä harmittaa?»

»Mun skootteri varastettiin.»

»Mistä?»

»Torilta.»

»Eikö se ollut lukossa?»

Tyttö mulkaisi häntä.

»Taisi olla houdini.»

»Joo. Ja kun joku saa turpaansa, te sanotte sille että oma vika, olisit kulkenut mopokypärä päässä.»

»Ollaanpa sitä nyt», mies aloitti. Arpinen suupieli painui mutkaan, kun hän yritti pidätellä hymyä. Hän otti lompakon taskustaan. Muovilla päällystetyssä ajokorttilokerossa oli miehen poliisimerkki. Hän otti lompakon setelipuolelta valokuvan ja näytti sitä tytölle.

»Tara Farahani», mies sanoi.

Tyttö nyökkäsi. »Joo. Mä tiedän.»

»Hän on lukiossa. Onko hän sinun luokallasi?»

»Ei lukiossa ole luokkia.»

»Onko hän jossakin samassa ryhmässä? Tunnetko hänen ystäviään?»

»Onko se kuollut?»

Mies katsoi tyttöä, mutta tytön kasvoilla ei näkynyt uteliaisuutta, ääni ei kuulostanut innokkaalta.

»Hän ei tullut perjantai-iltana kotiin», mies sanoi.

»Emme tiedä onko hän kuollut, hän on kadonnut.»

Tyttö nyökkäsi.

»Et taida pitää hänestä.»

»Ärsyttävä muija.»

»Miten niin?»

Tyttö kohautti olkapäitään. »Se vaan on.»

»Tiedätkö muita jotka eivät pidä hänestä?»

»Se on suosittu.»

»Hyvällä vai huonolla tavalla?»

»Miten niin?»

»Kun olin koulussa, tytöt saattoivat olla suosittuja myös huonolla tavalla.»

»Just joo.»

»Onko Tara suosittu hyvällä vai huonolla tavalla?»

»Hyvällä kai.»

»Minulla on tässä lista hänen ystävistään. Tiedätkö ystäviä joita tässä ei ole mainittu?»

»Eerikan ja Janinan kanssa se on aina koulussa.»

Kynä teki merkinnän nimien viereen. »Tiedätkö missä Tara voisi olla?»

»Se ei ole Eerikan ja Janinan kanssa?»

»Ei.»

»Sehän voi olla missä vaan. Tampereella jossakin raflassa.»

»Hän on vasta seitsemäntoistavuotias.»

»Kai se nyt voi lainata joltain papereita.»

»Voiko?»

»Vaikka joltain vaihtarilta. Sen veli on yliopistossa.»

Kynä töpötti paperiin. Eerola ei sanonut mitään, joten tyttö jatkoi:

»Se voisi teeskennellä olevansa ulkomaalainen. Siis oikeasti. Se on mun kanssa samassa espanjan ryhmässä.»

»Puhuu espanjaa?»

»Niin.»

»Menee ravintolaan väärillä papereilla ja teeskentelee olevansa espanjalainen.»

»Niin se voisi, joo.»

»Se taitaa olla nykyisin yleistä», Eerola sanoi. »Kaikki sinun ikäisesi tytöt ovat varmaan jo käyneet ravintolassa.»

»En mä tiedä.»

»Et varmaankaan», Eerola hymyili, katsoi sitten tyttöä vakavana. »Älä enää koskaan tee sillä tavalla. Puhu espanjaa. Teeskentele olevasi espanjalainen.»

Tyttö tunsu punastuvansa. Hänen teki mieli kysyä oliko mies itse tehnyt joskus niin. Teeskennellyt olevansa joku muu päästäkseen helpommalla. Miehen päällä oli mustat suorat housut, tumman takin alla kauluspaita ja kravatti ja päällyspusero, kaikki miehessä oli kunnollista ja oikein, mutta kuitenkin hän saattoi puhua tai tehdä asioita, joiden ajatteleminen tuntui työstä jännittävältä ja nololta, joskus mies hävetti tyttöä.

»Lotta ja Sari lähtivät käymään Hesellä», tyttö puuskahti. »Me sovittiin että saan Lotalta kyydin.»

Tyttö asui Koskenmäessä. Matka ei ollut pitkä. Eerola huokaisi. Hesburger oli sulkenut jo kello yksitoista. Torilla oli ollut telttä. Eerola haistoi, että tyttö oli juonut olutta. Olivatko tytön ystävät juomassa olutta parasta aikaa? Tyttö tiesi myrskyn nousevan, oli siihen syytä tai ei. Miksi ei siis voisi tehdä asioita, sillä rangaistus oli jo langetettu. Eerola kaivoi hansikaslokerosta pastilliaskin, tarjosi siitä tytölle.

»Pistä turvavyö kiinni. Voit ilmoittaa Lotalle että vien sinut. Kun ollaan perillä, painut suoraan huoneeseesi, minä puhun Marisan kanssa.»

Tyttö otti kolme pastillia. Laittoi ne yksitellen suuhunsa, värähti väkevää makua. »Okei, Karli. Kiitti.»

MAANANTAIAAMU. Karli Eerolasta tuntui, että ilmassa leijui jälleen pastillien hajua. Niin kuin kummityttö, jonka täytyi peittää hengityksestään uhkuvaa alkoholia, häneläkin haluttiin nyt kätkeä jotakin.

Eerola oli poliisiaseman kokoushuoneessa. Hän istui pöydän ääressä, katsoi telineestä roikkuvaa paperia, johon oli tehty tussilla erilaisia ympyröitä ja viivoja. Kuvion keskellä oli laatikko, jossa luki Tara Farahanin nimi, pöydällä tahroja läikkyneestä kahvista. Tuoli rämähti taaksepäin kun siinä istunut henkilö nousi rajusti seisomaan. Siltaharju seiso. Hänen kätensä puristuivat nyrkkiin, ilma kulki sisään ja ulos lyhyinä puuskahduksina. Siltaharju katsoi ensin komisariota ja sitten hän katsoi Eerolaa. Näin meidän keskiseksi. Mitä se tarkoitti.

»Tiedät mistä puhun», komisario sanoi. Komisario hikoili. Alaisiin liittyvät konfliktitilanteet olivat aina yhtä epämiellyttäviä.

»En tiedä», Siltaharju sanoi, mutta Eerola haistoi nyt pastillit selvästi, Siltaharjun kasvot olivat punehtuneet, hänen elekielensä kertoi, että hän tiesi täsmälleen mitä komisario tarkoitti.

»Ei», Siltaharju sanoi toistamiseen, vilkaisi uudelleen Eerolaa. Ylikonstaapelin kasvot olivat ilmeettömät.

»Sinä», Siltaharju sanoi. Sormi värisi, se osoitti Eerolaa kohti. »Sinä.»

Siltaharju tarttui kahvimukiinsa, hetken näytti siltä, että se lentäisi seinään tai lattiaan. Ovi kolahti. Komisario otti silmälasinsa, työnsi sangan suupieleensä. Eerola katsoi häntä odottavasti. Myrsky oli noussut. Rangaistus langettu. Mutta mistä asiasta.

»Nyt on sillä tavalla... Vallu ja Niina ovat lomalla. Tässä ole varaa istuttaa ketään puhelimen ääressä tyhjänpanttina.»

Nyt Eerola alkoi näyttää huvittuneelta. Komisario Lappi muisteli päällikön huoneessa käymäänsä keskustelua. Hän ei voisi toistaa sitä Eerolalle. Sitten hän ymmärsi, että Eerola tiesi. Eerola arvasi, että Siltaharju oli taas sanonut tai tehnyt jotakin poliittisesti epäkorrektia, joka sai päällikön mielenkiinnon heräämään. Ensi vuoden alusta oli tulossa isoja muutoksia, poliisilaitokset yhdistyisivät hallinnollisesti, ylemmän esimiestason väkeä tarvittaisiin vähemmän. Päällikkö pelästyi. Hän tarkasti koulutuskalenterin, mutta mitään Siltaharjulle sopivaa kurssia ei löytynyt. Hän oli nyt käsenyt komisariota ryhtyä toimenpiteisiin.

»Veijohan on», komisario köhäisi. Siltaharju oli samaa sukupolvea kuin komisario Lappi. Pian oltaisiin eläkeiässä. Poliisin homma, sehän oli käsityöläisammatti. Siinä mielessä, ettei töitä opita kirjoista vaan itse tekemällä. Seuraamalla ja kuuntelemalla vanhempaa ja kokeneempaa. Silti siinä jäisi käymättä läpi paljon itsestään selviltä tuntuvia asioita, joiden arvon ymmärsi vasta kun taidot eivät enää hyödyntäisi työyhteisöä. Hiljaista tietoa, joka lopulta vain katoaisi.

»Ajattelin tässä... Jos kokeiltaisiin niin, että Veijo toimii ikään kuin sinun mentorina. Olet tietysti edelleen Veijon

lähiesimies, mutta tulevina viikkoina teet sen kanssa nyt tiiviisti yhteistyötä.»

Komisario nojautui taaksepäin tuolissaan. Hän tunsi hetken tyydytystä siitä että oli osannut asettaa sanansa taitavasti. Hän otti taskustaan nenäliinan ja alkoi puhdistaa silmälasiansa linssejä. Samalla hän tarkkaili Eerolaa huolestuneena. Pällikkö oli uhrannut Eerolan, laittanut hänet kilpimiehekseen. Eerolan kummityttö ihastuisi slangisanaan, mutta sitä komisario ei tiennyt.

Ylikonstaapeli otti muistiinpanovälineensä ja nyökäsi hajamielisesti. Hän oli ymmärtänyt. Hänen asiansa olisi nyt vahtia Siltaharjua. Näyttäytyä Siltaharjun kanssa. Manne punaniskan kaitsijana. Eerola mietti, kuinka joiltakin vaadittiin aina vähemmän kuin muilta ihmisiltä. Ei tarvinnut kunnioittaa lähimmäisiään, hallita edes arkisia käytöstapoja, osata pitää turpaansa kiinni.

Eerola meni työhuoneeseensa, avasi tietokoneen. Näytön päällä oli levy, joka sai näytön näyttämään mustalta sivulta päin katsottaessa. Työpöydälle saattoi laittaa valokuvia. Isoin kuva oli Jessistä. Avokin vieressä Eerolan isoisä. Heidän alapuolellaan serkun perhe ja Eerolan veli. Eerola tunsi taas pastillien hajua. Se leijui kuvasta, jossa oli lettipäinen tyttö. Keltaiset silkkirusetit, etuhampaiden paikalla kolo. Iso tyttö jo. Pääsi sisälle ravintolaan. Oliko tytöllä ollut meikkiä, Eerola mietti. Hänen kummityttönsä puki jalkaansa farmarihousut ja joi alkoholia, puhui espanjaa miehille jotka tulivat hakemaan häntä tanssimaan.

Eerola pudisti päätään kuin ihmetellen, avasi sähköpostin. Komisario oli jo laittanut hänelle kopion Arash Farahanin, Tara Farahanin isän, lähettämästä viestistä.

Farahani oli soittanut lauantaina puolentoista tunnin välein. Lopulta Siltaharju kiivastui joutuessaan selittämään samoja asioita monta kertaa. Puheeseen luiskahteli silloin myös sanoja, joita ei pitäisi käyttää ihmisestä, jolla oli erilainen ihonväri tai uskonto kuin puhujalla itsellään.

Eerola meni kaapilleen ja otti siellä olevasta kassista pumppupullon. Oli turha teeskennellä, ettei tilanne hermostuttanut häntä. Eerola mietti joskus oliko oikein tuntee ärsytystä, jopa vihaa, rikoksen uhreja tai heidän omaisiansa kohtaan. Eerola oli käynyt ennen töihintuloaan suihkussa, ja kasvojen iho tuntui edelleen kireältä. Hän levitti uuden kerroksen kosteusvoidetta ja katsoi itseään peilistä. Rasva peitti hetkeksi suupieliä ja poskipäiden arvet, Eerola näytti ehjältä, kokonaiselta. Hän näytti olevan järjestyksessä. Naurettavaa. Oli naurettavaa olettaa, ettei myös Eerolalla ollut ennakkoluuloja. Jostain syystä ihmiset olettivat niin.

Eerola meni takaisin pöydän ääreen. Tietokanta ei ollut avautunut vielääkään, Eerola sulki ohjelman ja käynnisti koneensa uudelleen. Poliisin tietojärjestelmään oli lauantai-aamuna syötetty s-ilmoitus nimekkeellä »Kadonnut henkilö» ja kuulutus, johon kirjattiin havaintotuntemerkit. Tara Farahanin kuva oli julkaistu nettamediassa ja tänä aamuna myös alueen päivälehdessä. Tytön puhelinta yritettiin jäljittää. Oli selvitetty kaikki mahdollinen. Tytön ystävät. Paikat, joissa tyttö tavallisesti liikkui.

Eerola varmisti perheen kotiosoitteen, koputti Siltaharjun oveen. Mentäisiin. Kun Siltaharju ei liikahtanut, Eerola tarttui tuolilla lojuvaan takkiin ja heitti sen miehen syliin.

He menivät muuta puhumatta autoon. Yhteisymmärrys, jota hän oli saanut rakennettua Siltaharjun kanssa, oli jälleen poissa, pilalla, mies mulkoili häntä kuin saareen kesäksi jätetty sonninmullikka, jota pitäisi yhä uudelleen opettaa tulemaan toimeen ihmisten kanssa. Siltaharju oli jo vähitellen sopeutunut siihen, että hänen täytyi ottaa vastaan neuvoja ja käskyjä itseään melkein puolta nuoremmalta mieheltä, jonka monia ominaisuuksia Siltaharju piti epäilyttävinä ja ikävinä, jos ajateltiin sillä tavalla kainon korrektisti, muuten voisi käyttää muitakin sanoja. Tämä nykymeno kun oli sellaista että piti vain olla kontillaan kulttuurintuojien ja vapaa-ajattelijoiden edessä, Siltaharju viritteli. Poliisi saattoi joskus toimia väärin, mutta oliko sitä muka pyydettyä anteeksi. Kuinka pitkälle näiden piipertäjäryhmien lellimisessä mentiin, kohta ei olisi virkavallan uskottavuudesta mitään jäljellä.

»Kato nyt, minulla on teoria», Siltaharju sanoi. »Miksi omistusasuntokerrostalot näyttävät aina huonommilla kuin nämä vuokratasarit, joihin uussuomalaiset ja muut himmeät asutetaan. Ei millään pahalla», Siltaharju sanoi, irvisti Eerolalle. »Mutta on se kun kaikki sosiaalipummit saavat asua tällaisissa taloissa ja sitten me jotka ollaan maksettu kämppämme omalla työllä saadaan vedet katon läpi sisään ja vedet vessan putkista lattialle ja maalit rapisee ulkoseinistä, parvekkeille ollaan oltu laittamassa laseja viimeiset kymmenen vuotta, mitään ei voida tehdä kun taloyhtiön hallitus on täynnä mummeleita, jotka kuvittelee että kuolinpaidassa on isotkin taskut. Kato nyt», Siltaharju jatkoi, kun Eerola oli pysäköinyt auton ja he kävelivät parkkipaikan läpi. »Kato näitä autoja, onko pa-

remman näköisiä kuin allekirjoittaneella, kun kaupungin vuokra-asuntoon saa joskus opiskelijana oikeuden, niin nehän loisivat niissä seuraavat kolme vuosikymmentä, ja lisää vain ollaan rakentamassa, eikö siinä pitäisi olla joku tuloraja että ne voisi heittää pihalle.»

He nousivat portaita toiseen kerrokseen. Eerola soitti ovikelloa. Siltaharjun ääni kohisi vielä Eerolan päässä, kesti hetken että hän sai ajatuksensa järjestykseen.

Noin kaksikymmentävuotias mies avasi heille oven. He menivät miehen perässä olohuoneeseen.

Tara Farahanin vanhemmat istuivat sohvalla, Arash Farahani piti vaimoaan kädestä. Nainen alkoi itkeä nähdesään poliisit. Nojatuolissa istunut nuorempi nainen nousi ja tarttui naisen toiseen käteen. Arash Farahani tuli tervehtimään Eerolaa. Keittiöstä ilmestyi vielä yksi nainen, hän istui paikalle, jolta Arash Farahani oli noussut. Pöydällä naisten edessä oli teekuppeja ja paketti paperinenäliinoja. Shokouh Zandipour otti nenäliinan ja topotti sillä silmäkulmiaan. Kysyi Eerolalta jotain ranskaksi. Eerola vastasi samalla kielellä.

Siltaharju ei ymmärtänyt mistä puhuttiin, mutta luultavasti nainen kysyi olivatko poliisit jo löytäneet hänen tyttärensä. Arash Farahanin kädenpuristus tuntui nihkeältä, ja Siltaharju pyyhki kätensä vaivihkaa housunpuntiin. Murahti jotain tervehdyksen tapaista. Ei Siltaharju ollut peloissaan, mutta asioiden hoitamista yksinkertaistaisi se, jos mies ei tunnista häntä ja alkaisi uudelleen jankata.

Nainen nousi seisomaan ja puhui Eerolalle pitkään, edelleen ranskaksi. Eerola nyökkäsi. Sitten hän viittasi Sil-

taharjulle. Tytön huone. Oveen oli kiinnitetty juliste, suomalaisen popyhtyeen kuva. Se tuntui Siltaharjasta kummalliselta. Hän ei tiennyt mitä oli odottanut, olohuone näytti melko tavalliselta olohuoneelta; vain yksi kirkasvärinen matto, perhekuva jossa raskaat kullanväriset kehykset, kuparinen vati pöydällä. Hän meni tytön huoneeseen mutta jätti oven raolleen.

Nainen ja mies puhuivat pitkään kielellä, jonka Eerola tiesi farsiksi. Ikkunat olivat auki, mutta asunnossa oli silti pakahduttavan kuuma. Eerola yritti pysyä liikkumattomana nojatuolissa, vaikka tunsu tuolin nahkaverhoilun hiostavan epämiellyttävästi housukankaan läpi.

Hän lasi kädet muistivihkonsa päälle, ettei alkaisi nypsiä puntejaan. Mitä muuta, mies kysyi. Eerola tiesi, mihin kysymykset johtaisivat. Hän oli aloittanut tahallaan alusta, viivytelty.

»Niin», Eerola sanoi. »Tutkimme parasta aikaa hänen soittotietojaan saadaksemme tarkemman kuvan siitä kehen kanssa Tara on mahdollisesti ollut tekemisissä ennen kuin hänen puhelimensa vaiken. Tämän takia meidän täytyy tutkia myös hänen tietokoneensa... Tietääkö joku teistä Taran tietokoneen salasanaa?»

Kukaan ei tiennyt. Mutta entä mitä muuta?

»Kollegani tuolla Taran huoneessa käy läpi Taran tavaroita. Hän etsii mahdollista päiväkirjaa, kalenteria, kouluvihkoon töherrettyjä muistiinpanoja tapaamisista. Me myös selvitämme onko hän nostanut rahaa pankkitililtään ja missä tämä on mahdollisesti tapahtunut.»

»Taralla on sellainen ladattava maksukortti.»

»Jokainen ostotapahtuma näkyy kyllä hänen tiliottees-
saan. Samoin kuin pankkiautomaattinostot. Silloin hän ja
hänen kanssaan mahdollisesti olevat henkilöt ovat myös
saattaneet tulla kuvatuksi turvakameraan.»

Mies rykäisi. »No niin... hyvä. Minähän tiesin, että
voitte tehdä enemmän kuin laittaa hänen nimensä tietokoneelle.»

»Meidän pitää noudattaa tiettyä kaavaa... varsinkin jos
Tarasta täytyy antaa kansainvälinen etsintäkuulutus. Tu-
leeko mieleenne mitään syytä, miksi Tara olisi saattanut
lähteä ulkomaille?»

»Te pyysitte katsoa onko hänen passinsa kadonnut. Se oli
kirjoituslipaston laatikossa.» Arash Farahani pudisti pää-
tään. »Tiedän, että hän voisi matkustaa ilman sitä moneen
maahan. Vaimoni unohti passinsa kotiin kun kävimme
Ruotsissa, eikä häneltä kysytty mitään. Mutta jos Tara olisi
lähtenyt jonkun sukulaisen luokse, he olisivat jo soittaneet.»

»Teillä on sukulaisia ulkomailla», Eerola sanoi. »Missä
maassa?»

»Vaimoni sisar asuu perheineen Malmössa. Hänen
vanhempansa asuvat Ranskassa. Minun veljeni asuvat
molemmat Saksassa.»

»Tara on tottunut matkustamaan.»

»Kyllä.»

»Tämä on pieni kaupunki. Seitsemäntoistavuotias tyttö
voisi jopa sanoa että tämä on tylsä kaupunki. Voisiko ky-
seessä olla päänäpistö?»

»Päänäpistö?»

»Olisiko hän voinut saada päänäpisteen ja vain
lähtenyt esimerkiksi ostosmatkalle? Huvittelemaan?»

Onko hän valittanut että hänellä on ikävää? Että hän haluaisi välillä jonnekin muualle?»

»Tiedän kyllä mitä päähänpisto tarkoittaa. Olen asunut Suomessa kolmekymmentä vuotta.»

Shokouh Zandipour puhui nopeasti farsiksi. Mies ravisti päätään, kääntyi pois. Sohvalla istuneet naiset nousivat melkein yhtä aikaa ja lähtivät huoneesta. Arash Farahani istui vaimonsa viereen, joka oli alkanut uudelleen itkeä.

»Tara on paljon ystäviä», nainen sanoi suomeksi, väänтели kädessään olevaa nenäliinaa. »Koulussa on hyvä.»

»Oletteko huomanneet, onko hänellä ollut viime aikoina uusia ystäviä?»

»Emme tiedä. Emme ole näkynyt.»

»Onko hän aloittanut uusia harrastuksia?»

»Hän käy tanssitunneilla», Arash Farahani sanoi. »Tappaa ystäviään. Koulu on nyt vaativampaa kuin yläasteella, ja Tara haluaa yliopistoon. Hän aikoo kielenkääntäjäksi. Hän pitää espanjan kielestä. Hänellä ei ole aikaa uusiin harrastuksiin.»

»Hän on uusi kurssi», nainen muistutti.

»Ai niin. Hän on mallikurssilla.»

»Mallikurssilla?»

»Valokuvamallikurssilla. Se ei ole kuin kuusi kertaa. Koulussa oli joku kuvausryhmä ja Tara voitti äänestyksen...»

Eerola kuuli Arash Farahanin äänensävyä, ettei tämä ollut pitänyt ajatuksesta. »Hän tuli ensimmäisen kerran jälkeen kotiin ja sanoi mitä he olivat tehneet», mies selitti. »He olivat kävelleet peilin edessä. Minä kysyin Ta-

ralta mitä järkeä siinä oli. Hän ei osannut sanoa minulle mitään.»

Shokouh Zandipour puristi nenäliinan palloksi ja katsoi miestäns vihaisesti.

»Hän on aina tuollainen», nainen sanoi ranskaksi. »Hän on niin nokkela... Jos hän olisi puhunut Taran kanssa oikeasti...»

»Mitä sinä sanoit?» mies hermostui. »Miksi et puhu suomea? Sinä et opi koskaan kunnollista suomea, kun puhut aina muuta kieltä.»

»Tuliko teille siitä riitaa», Eerola kysyi. »Kurssille osallistumisesta?»

»Hän on käynyt siellä jo kolme kertaa.»

»Tara ei ole ollut viime aikoina erilainen kuin tavallisesti?»

»Ei.»

»Hän ei ole ollut vihainen? Peloissaan? Niin kuin yritäisi salailta teiltä asioita?»

»Ei.»

»Hänellä ei ole mitään syytä piilotella? Teillä on hyvät välit? Läheiset välit?»

Nainen nyökkäsi. Epäroï. Katsoi miestäns.

»Hän oli kuukauden... mikä se sana on? Ei saa mennä ulos?»

»Kotiarestissa?»

Nainen nyökkäsi.

»Miksi?»

Pariskunta keskusteli taas jonkin aikaa. Eerolalle tuotiin teetä. Hän otti kupin ja laittoi sen eteensä sohvapöydälle.

»Hän oli ystäviensä kanssa Tampereella», Arash Farahani sanoi. »Linja-auton kuljettaja tiesi minut, soitti minulle. Menin häntä pysäkille vastaan. Hän makasi penkillä. Hän oli juonut alkoholia.»

»Oletteko muslimeja?»

»Emme ole uskonnollisia. Mitä se tähän kuuluu? Haluatteko itse, että tyttärenne juo itsensä tajuttomaksi? Te puhutte ulkomaista ja piilottelemisesta. Mitä te oikein tarkoittatte?»

Eerola laittoi kynän muistikirjansa väliin, otti teekupin käteensä. Hän tunsi yhä selvemmin istuvansa nojatuolissaan vain siksi, ettei Arash Farahani pystyisi valittamaan Eerolan esimiehille suomalaisten poliisien rasismista. Jos mies olisikin herkkänahkainen ja hankala puhutettava, se olisi nyt vain Eerolan ammattitaitoa koetteleva kysymys.

»Kerroitte, että olitte sukulaisten luona Ruotsissa. Ja Taran piti olla veljensä luona yötä.»

»Niin.»

»Muistatteko, mihin aikaan soititte pojallenne?»

»Kello oli puoli yksitoista.»

»Ruotsin aikaa?»

»Kyllä.»

Ikkunan edessä seisoj ruokapöytä, jonka ympärillä oli neljä tuolia. Kia Farahani oli istunut hiljaa koko keskustelun ajan. Nyt mies nyökkäsi.

»Poikanne kertoi teille silloin että Tara on hänen luonaan.»

Kia Farahani aikoi sanoa jotakin, mutta isä keskeytti hänet.

KUN MUSLIMITYTTÖ KATOAA SUOMALAISESSA PIKKUKAUPUNGISSA...

IRANILAISSYNTYINEN MUSLIMITYTTÖ TARA FARAHANI ON KADONNUT. KOULUSSA MENESTYNYT TEINITYTTÖ ON NÄHTY VIIMEKSI SILLALLA ETÄISYYTEEN TUJOTTAMASSA, JALKA KAITEEN ALIMMALLA PIENALLA. AIKAISEMMIN SILLALLA VALVONTAKAMERA ON TALLENTANUT HÄNET SAMAN KUVAAN MIEHEN KANSSA, MALLIKOULUN VETÄJÄN, JOKA OSOITTA A OPPILAITAAN KOHTAAN MUUTAKIN KUIN AMMATILLISTA MIELENKIINTOA.

RIKOSYLIKONSTAAPELI KARLI EEROLALLE ULKOPUOLISUUS EI OLE VIERASTA. ONHAN HÄN PAITSI POLIISI MYÖS USKOVAINEN ROMANI, MIES AMMATTINSA VAATIMUSTEN JA SUKUNSA TRADITIOIDEN RISTI-PAINEESSA. TAPAUSTA TUTKIESSAAN HÄNELLE TULEE TUTUKSI MYÖS FARAHANIN SUVUN HISTORIA PIMEINEKIN PUOLINEEN.

MARJA-LIISA HEINO YHDISTÄÄ PELOTTOMASTI TARKKANÄKÖISEN IHMISKUVAUKSEN JA POLIISITYÖN ARJEN KULTTUURIEN YHTEENTÖRMÄYKSEEN SUOMALAISESSA PIKKUKAUPUNGISSA.

ISBN 978-951-0-40988-6
862 • WWW.KIRJA.FI

